

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Hledání ztraceného mléka

*Ing. Antonín Lopatář,
MVDr. Miroslav Novák*

www.milkprogres.cz

The screenshot displays the website's interface. At the top left is the MilkProgres logo, a stylized 'C' inside a circle, followed by the text 'MILKPROGRES' in a large serif font and 'poradenství s.r.o.' in a smaller sans-serif font below it. To the right of the logo is a dynamic image of a milk splash. Below the logo and splash is a dark navigation bar with the text 'DOMŮ' on the left and 'O FIRMĚ • ODBORNÉ INFORMACE • FOTOGALERIE • ODKAZY • KONTAKT' on the right. A large blue ribbon graphic is positioned over the top of the main content area. On the left side, there is a vertical navigation menu with six blue arrow-shaped buttons pointing to the right, labeled 'Poradenství', 'Připravujeme', 'Jak si vedete', 'Reference', and 'Projekty'. The main content area on the right has a blue header bar that reads 'MilkProgres.cz » Poradenství'. Below this header is a list of six services, each preceded by a small circular icon containing a stylized 'C': 'Ekonomické řízení výživy chovu skotu', 'Reprodukční programy', 'Antimastitidní programy', 'Péče o končetiny', 'Veterinární servis', and 'Výroba objemných krmiv'.

MILKPROGRES
poradenství s.r.o.

DOMŮ O FIRMĚ • ODBORNÉ INFORMACE • FOTOGALERIE • ODKAZY • KONTAKT

Poradenství

Připravujeme

Jak si vedete

Reference

Projekty

MilkProgres.cz » Poradenství

- Ekonomické řízení výživy chovu skotu
- Reprodukční programy
- Antimastitidní programy
- Péče o končetiny
- Veterinární servis
- Výroba objemných krmiv

Struktura nákladů při výrobě mléka 2012

Ukazatel	Na krmný den (Kč)	Na litr mléka (Kč)	Procento nákladů
Krmiva	77,90	3,78	41,3
Pracovní náklady	27,00	1,33	14,6
Odpisy krav	17,29	0,85	9,3
Odpisy majetku	9,08	0,43	4,7
Veterinární náklady	7,03	0,34	3,7
Plemenáři	3,99	0,20	2,1
Energie	6,03	0,30	3,2
Opravy	5,60	0,27	2,9
Pojištění	1,31	0,07	0,7
Ostatní náklady	12,06	0,59	6,5
Režie	20,00	1,00	10,9

Zvyšte produkci nebo snižte náklady

Co moc neovlivníte

Cenu nakoupených krmiv

Cenu za litr mléka

Ceny energie a pohonných hmot

Proto nemá moc velký smysl se těmito ukazateli dlouhodobě zabývat

Na co máte rozhodující vliv

Produkce

- Genetický potenciál
- Kvalita vlastních krmiv
- Welfare zvířat
- Správné řízení a hodnocení procesů na farmě (management)

Náklady

- Správný výběr nakoupených krmiv
- Produktivita práce
- Režijní náklady

Genetický potenciál – kolik mohou moje krávy dojit

Plemenné hodnoty býků používaných v chovu

Pořadí	počet	PH mléko	PH tuk %	PH tuk kg	PH bílk. %	PH bílk. Kg
1. laktace	244	741	-0,02	30	-0,02	23
2. laktace	185	644	-0,06	23	-0,03	19
3. a vyšší	294	559	-0,03	22	-0,04	16

Průměrná užitkovost dcer býků používaných v chovu v ČR

Pořadí	počet	mléko kg	tuk kg	bílk. Kg	tuk %	bílk. %
1. laktace	124	9410	350	308	3,71	3,27
2. laktace	106	10422	383	345	3,67	3,31
3. a vyšší	244	10617	397	347	3,74	3,27

celkem	474	10258	382	336	3,72	3,28
--------	-----	-------	-----	-----	------	------

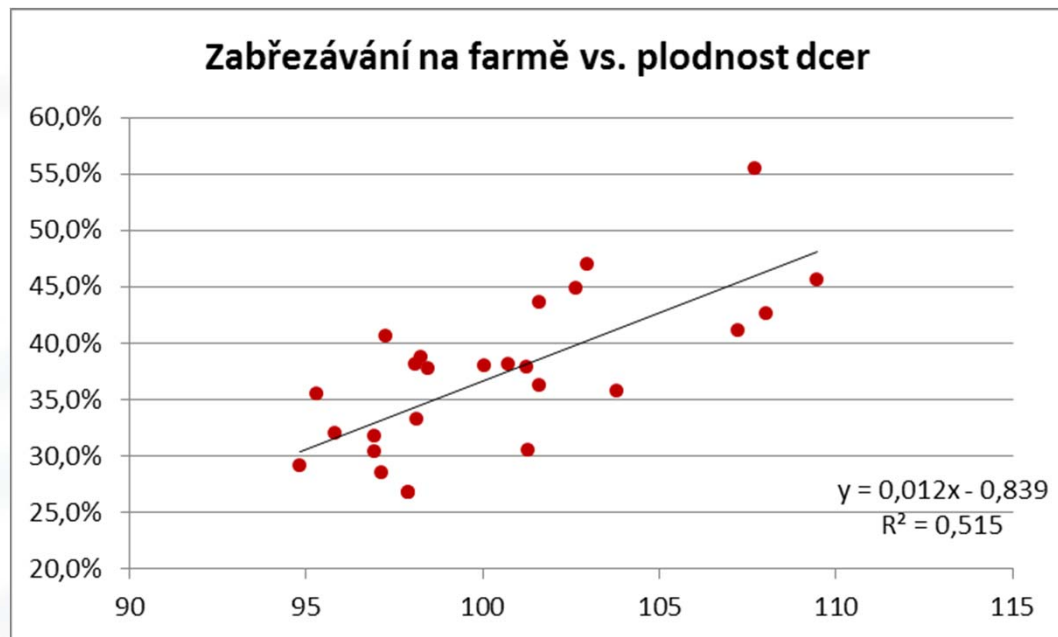
Uzávěrky v chovu za posledních 12 měsíců

Pořadí	chov/ČR	mléko kg	tuk kg	bílk. Kg	tuk %	bílk. %
1. laktace	113%	10620	395	350	3,71	3,30
2. laktace	110%	11508	424	388	3,69	3,37
3. a vyšší	113%	11953	444	394	3,72	3,30

celkem	11398	423	378	3,71	3,32
plnění	111%	111%	112%	100%	101%
aktuální měsíc	11364	406	387	3,57	3,41

Neopomíjejte znaky zdraví

RPH SB	RPH plodnost dcer	RPH prod. věk	SIH, SIC
104	112	131	122
94	101	126	113
95	109	103	107

Jádro nikdy nenahradí nekvalitní objem

Vojtěšková siláž

Sušina	47,3 %	ADF	40,7 %
NL	15,5 %	NDF	52,0

Výsledkem je krmivo trochu lepší než
sláma

Sušina –příliš vysoká – listy opadaly
už na poli.

Dusíkaté látky – zůstaly na poli spolu
s listy, nicméně často přeceňovaný
ukazatel (nepopisuje kvalitu N)

ADF – nepřímo popisuje stravitelnost
(celulóza a lignin) v tomto případě
bude stravitelnost velice nízká

NDF – popisuje „plnivost“ krmiva tj.
kolik krmiva dané kvality je schopna
kráva přijmout.

**ADF a NDF jsou významnější
ukazatele než obsah NL**

Jak hospodaříte s objemy

Která krmiva krávy skutečně potřebují

- Potřeba zvířat nebo obchodních firem?
- „Kdybych měl svým krávám krmit vše, co je vědecky zdůvodněno, že jim může pomoci tak mě to ekonomicky zruinuje.“ – MVDr. Osička
- Nákupy některých krmiv mají někdy vyřešit nedostatky managementu
- Nechte si své krmení zanalyzovat v našem programu.

Cíl -reálná výživa s predikcí musí „sedět“ na víc než 90 %

UŽITKOVOST	Predikce	Skutečnost	Přesnost
dodávka	44000	41500	94%
vyřazené mléko	1222	1153	2,7%
nádoj celkem	45222	42653	94%
dojeno ks	1241	1295	104%
na dojenou	34,9	32,9	94%
výroba	31,0	29,2	94%
ECM	33,0	31,1	94%
SLOŽKY MLÉKA			
tuk	3,67	3,62	99%
bílkovina	3,23	3,30	102%
močovina mg	25,8	25,8	100%
EKONOMICKÉ UKAZATELE (tržby - nákl. na krmiva)			
na dojenou	210	193	92%
na ustájenou	175	160	92%
na litr	5,81	5,65	97%
na stáj	255 533	234 286	92%
SLEDOVANÉ UKAZATELE			
efektivita	1,39	1,31	94%
% dojených	85,0%	88,7%	104%
kg suš. celkem	23,1		
kg suš. dojené	24,4		
konc. na kus	10,4		
konc. na litr	0,34	0,36	106%
cena mléka	8,50		
celkem na litr	dojené na litr	na KD	
1,64	1,55	46,64	1,60
1,21	1,15	34,50	1,18
2,85	2,70	81,14	2,78

Cíl je splněn –
výsledné
náklady na litr
dodaného
mléka – 2,85 Kč

Do jaké míry ovlivňuje produkci mléka krmná dávka?

Množství krmiva 16,2 – 24,8 kg sušiny

Užitkovost 20,6 – 33,8 l

Z 56 % nebyla užitkovost ovlivněna krmnou dávkou

Krmení na zbytky 29,1 vs. 27,5 l

Přihrnování krmiva 28,9 vs. 25,0 l

Naplnění stáje (%)	80	100	120
	29,4	27,9	26,4 l

Jak často krmit

Reference	FF /d	Eating time %	DMI %	Milk %	Rest %
DeVries et al. (2005)	1 vs 2x	+3.5	-2.0	NR	-0.8
	2 vs 4x	+4.6	-3.0	NR	0
Mantysaari et al. (2006)	1 vs 5x	+ 7.0	-4.8	-1.0	-12.1
Phillips and Rind (2001)	1 vs 4x	+11.0	-6.3	-4.7	-8.6
Nikkhah et al. (2011)	1 vs 4x	NS	-5.2	-2.5	NS

Jaký je běžný den krávy

3 - 5 hodin

příjem krmiva

2 – 3 hodiny

stání, chůze, sociální interakce

0,5 hodiny

pití

12 – 14 hodin

ležení, odpočinek

2,5 – 3,5 hodiny

dojení

Kolik hodin stráví vaše krávy mimo stáj?

Kráva, která neleží neprodukuje mléko

Každá hodina ležení navíc znamená zvýšení produkce o 1,7 litru, ale není ležení jako ležení

Ležení je priorita

Za každé 3,5 minuty ztráty odpočinku obětuje kráva 1 minutu žraní

Krávy preferují měkčí povrch lože – matrace nenahrazují stelivo jen jeho spotřebu snižují.

Rozdíl v užitkovosti mezi tvrdým a měkkým povrchem

beton	6726 kg
vícevrstvé matrace	7029 kg

Ležení je priorita

- + 3 minuty za každý
1 kg přidaných pilin
- + 12 minut za každý
1 kg přidané slámy
- + 12 minut za každý
1 cm přidaného písku

Prvotelky vs. Starší krávy

- 10 % nižší příjem sušiny
- 20 % kratší odpočinek
- 9 % nižší produkce mléka

Příjem sušiny vs. délka žlabu na 1 ks

Kategorie	30 cm krmné místo	60 cm krmné místo
prvotelky	15,9	24,1
starší krávy	21,6	24,9

Méně znamená více

Zvyšuje se také riziko mastitid

Krávy ležící v krmišti blokují místo pro žraní

Méně znamená více

Méně znamená více

Není porodna jako porodna

Bez podestýlky to nejde

- Otlaky na matracích

Krávy nevyrábějí mléko

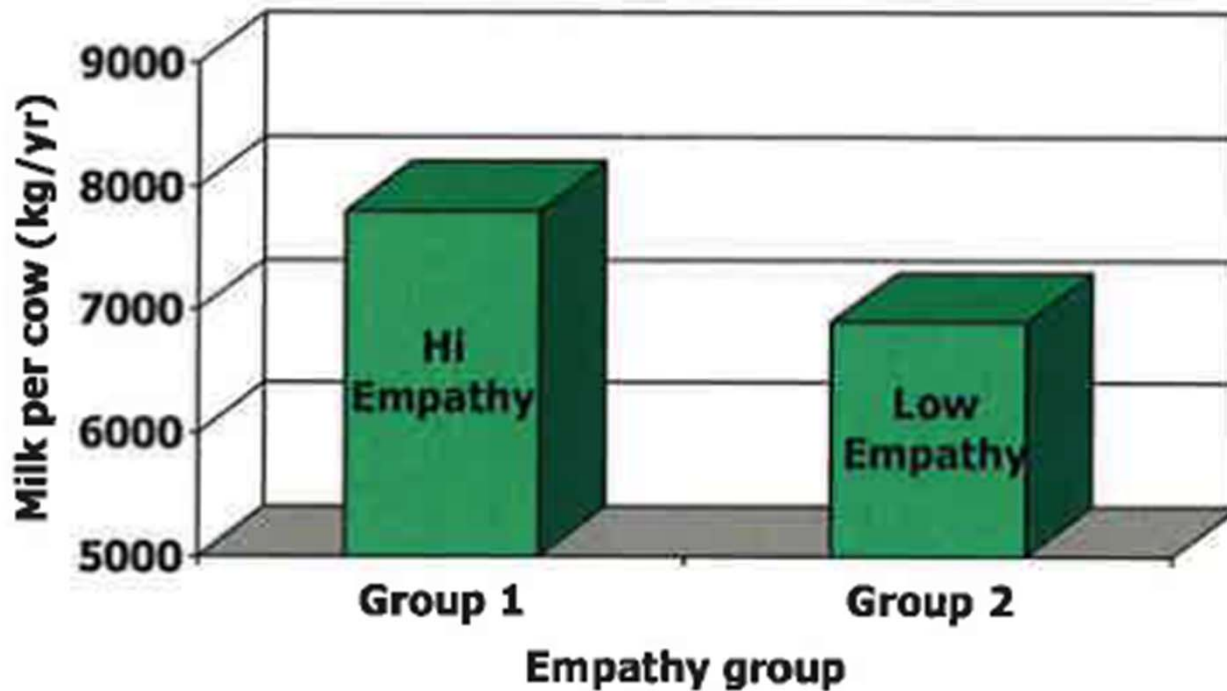

Léto na laguně

Interakce zvíře člověk

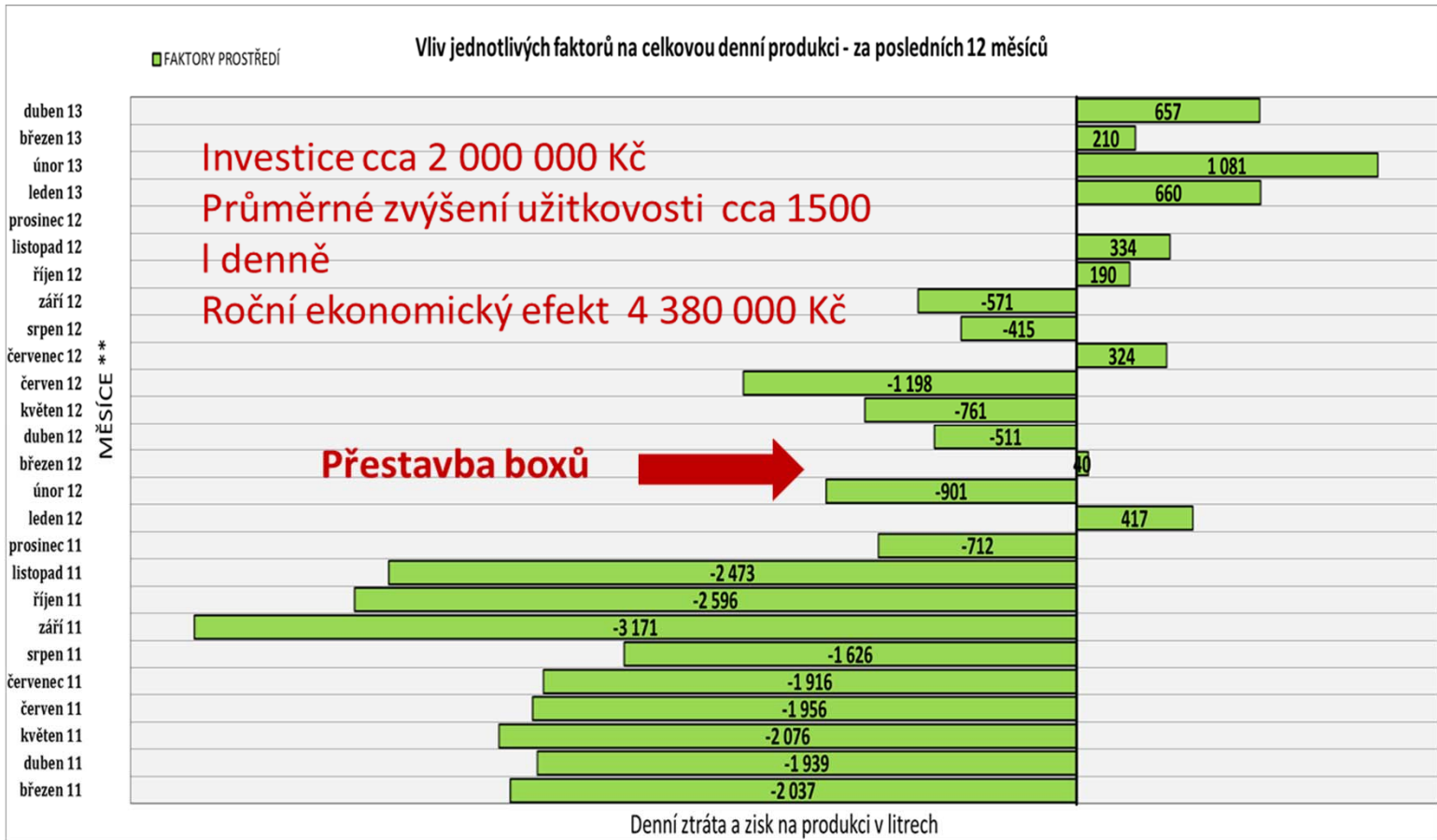

Investice do welfare

Investice do welfare

Návratnost investice do welfare

- 4 chovy v USA – Cook 2006

Návratnost investice do welfare

Návratnost investice

0,5 – 3 roky

Zvýšení produkce

1,5 – 6,5 l

Snížení brakace

6 – 13 %

Snížení SB

37 – 102 tis.

Méně kulhání

15 – 20 %

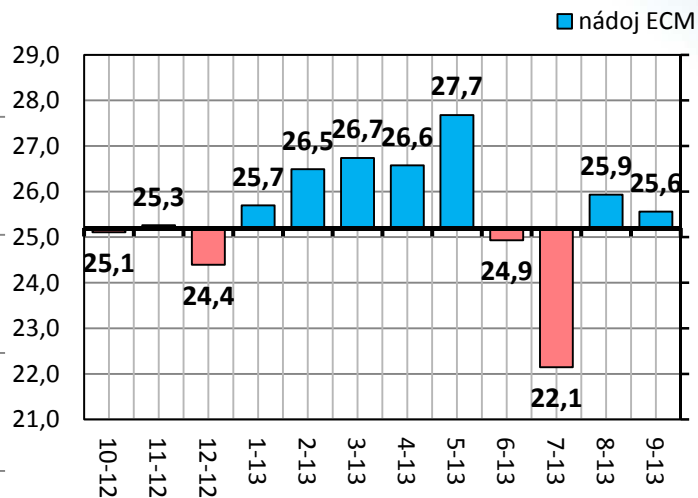
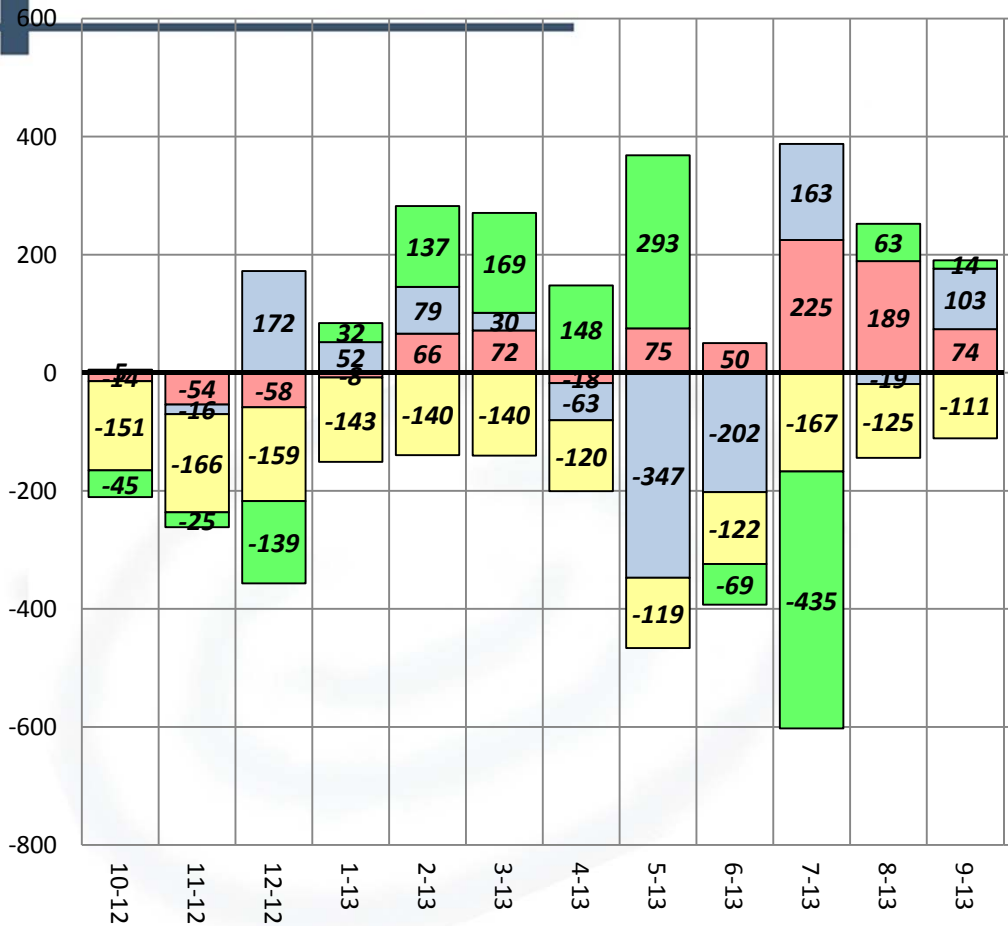

Program ekonomická farma

- Pro naše zákazníky je program zdarma
- Analýza genetického potenciálu
- Analýza rezerv v produkci, reprodukci a zdravotním stavu zejména mléčné žlázy
- Praktický návrh programu využití rezerv
- Na tuto analýzu navazuje přímo program ekonomické výživy na farmě (optimalizace nákladů ve vztahu k tržbám za mléko)
- Maximální informovanost chovatele v reálném čase

Kde nám chybí mléko?

reprodukce   počet dojených   subklinické mastitidy   faktory prostředí

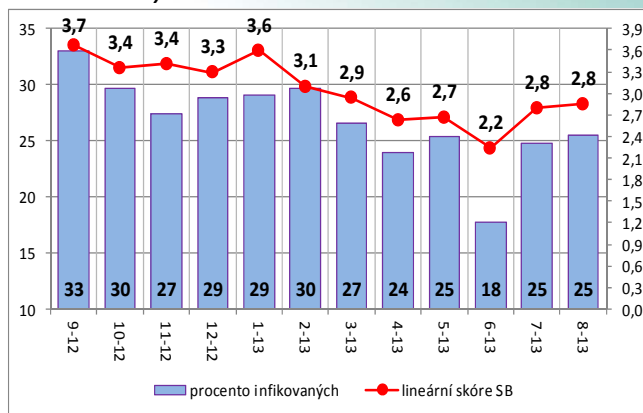

Subklinické mastitidy – tichý „žrout“ peněz

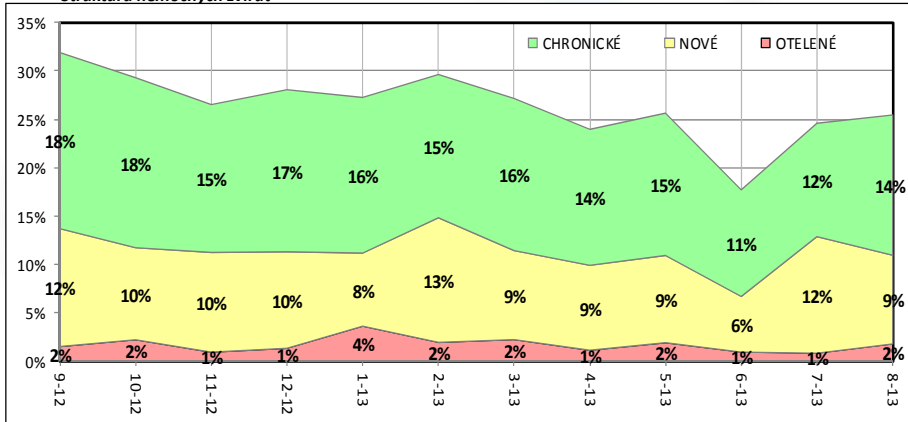
ZDRAVÍ VEMENE, RIZIKO KETÓZ

LS	0,1,2,3					4	5	6	7,8,9	celkem
	do 100 000					do 200 000	do 400 000	do 800 000	nad 800 000	
srpen 13	57	18	13	7	6	621				
červenec 13	60	15	9	7	8	614				
červen 13	69	13	9	3	5	644				
květen 13	59	16	12	7	6	632				
duben 13	61	15	12	6	6	626				
březen 13	56	18	12	8	7	630				
únor 13	52	19	14	6	9	621				
leden 13	40	31	16	6	7	609				
prosinec 12	52	19	11	8	9	531				
listopad 12	48	24	16	6	6	543				
říjen 12	50	21	15	8	7	546				
září 12	44	23	14	9	10	533				
srpen 12	48	21	11	7	13	554				

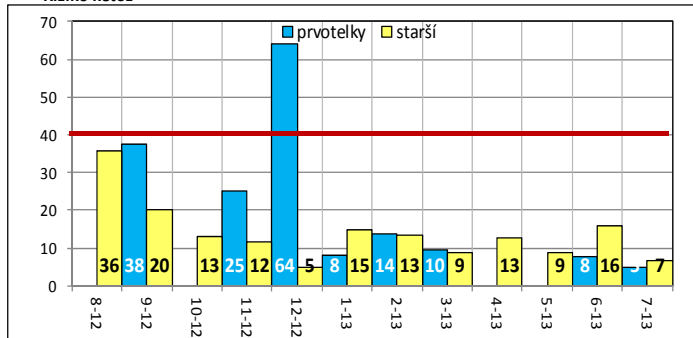
Subklinické mastitidy a lineární skóre SB

Struktura nemocných zvířat

Riziko ketóz

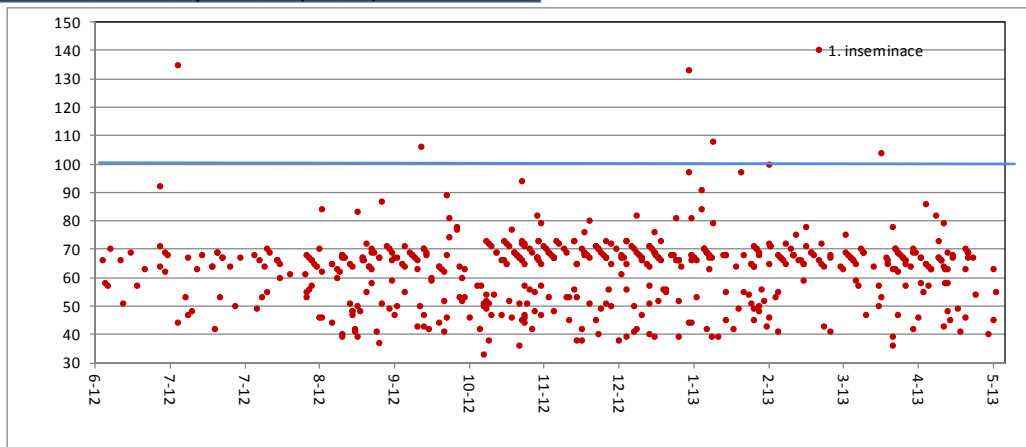

Kategorie	skutečnost	cíl	plnění	cíl rozsah
chronické	14%	10%	69%	10 - 15%
nové	9%	8%	87%	5 - 8%
otelené	2%	2%	113%	1 - 2%

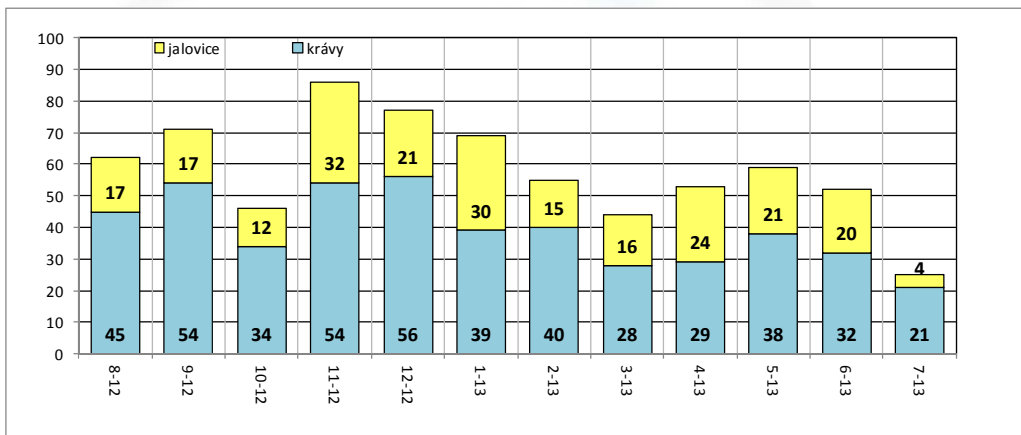
Když nezabřežne tak nedojí

REPRODUKCE

První inseminace - dny od otelení (interval)

Porody v chovu za posledních 12 měsíců

Průměrný stav krav

710

Ukazatele detekce říje a inseminace

Parametr	skutečnost	cíl	plnění
detekce říje	64%	65%	98%
ins. 18. - 24. den	33%	80%	41%
ins. 36. den a víc	67%	20%	30%
reinseminace	2%	5%	210%
zabřezávání	37,7%	34,8%	108%
poměr zabřez.	24,0	20	120%
interval	63	75	119%
SP	111	120	108%
int.do 100 dnů	99%	90%	110%
SP do 150 dnů	79%	80%	99%
			0

Prům. měsíční počet porodů (posl. 12 měs.)

počet	krávy	jalovice	celkem
očekávaný	43	22	65
skutečný	41	20	61
plnění	95%	91%	94%

spotřeba dávek	celkem	na březí	zabřezávání
živí krávy (vč. R)	1105	3,43	29,1%
březí krávy (inde)	729	2,26	44,2%
posl. 5 měs.	710	2,65	37,7%
posl. 5 měs.vč.R	724	2,70	
jalovice	415	2,02	50,0%

Očekávané porody

měsíc	krávy	jalovice
srpen 13	41	41
září 13	48	47
říjen 13	57	45
listopad 13	56	30
prosinec 13	61	39
leden 14	58	52
průměr	56	43
plnění	129%	197%

(z dat reprodukce)

Kdy a jakým způsobem vyřazujete své krávy

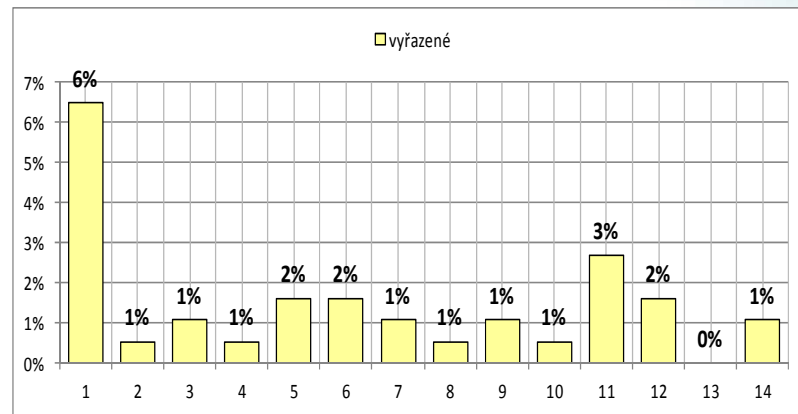
VYŘAZOVÁNÍ KRAV

Od: 30.4.2013

Do: 31.7.2013

Pořadí laktace	ks	Ukazatel	skutečnost	cíl	plnění
1. laktace	7	Počet laktací:	3,18	3,0	106%
2. laktace	8	Brakace předp.	20,5%	30%	146%
3. a vyšší	23	vyř. do 60 dnů:	7,0%	6%	86%
Vyřaz. celkem:	38	do 90 d. z oteř.	10,3%	10%	97%
Zařaz. jalovic:	43	Vyř. prvotetek:	16,3%	8%	49%

Vyřazování podle měsíců laktace

www.milkprogres.cz

The screenshot shows the website for MilkProgres, a consulting firm. The header features the company logo, a stylized 'M' inside a circle, and the text 'MILKPROGRES poradenství s.r.o.' next to a splash of milk. A navigation bar below the header contains links: 'DOMŮ', 'O FIRMĚ', 'ODBORNÉ INFORMACE', 'FOTOGALERIE', 'ODKAZY', and 'KONTAKT'. A blue ribbon graphic highlights the 'Poradenství' (Consulting) menu item. On the left side, a vertical navigation menu lists: 'Poradenství', 'Připravujeme', 'Jak si vedete', 'Reference', and 'Projekty'. The main content area, titled 'MilkProgres.cz » Poradenství', lists several services, each with a small circular icon:

- Ekonomické řízení výživy chovu skotu
- Reprodukční programy
- Antimastitidní programy
- Péče o končetiny
- Veterinární servis
- Výroba objemných krmiv